

SZÉKESFEHÉRVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZAT KÖZGYŰLÉSE
SPORT BIZOTTSÁGA

J A V A S L A T

Székesfehérvár Megyei Jogú Város sportkoncepciójára és sporttámogatási
rendszerének irányelveire

Székesfehérvár, 1995. április 3.

Készítette: Városi Sportbizottság

L. Nagy H.

I. VÁROSI SPORTKONCEPCIÓ

1.0. Bevezetés, alapkoncepció

A koncepció szorosan vett értelmezése: felfogásmód, nézőpont, illetve meglátás, elgondolás vagy pedig valamely mű alapeszméje a benne megnyilvánuló nézőponttal.

Jelen esetben Székesfehérvár város sportkonceptiója az a felfogásmód vagy nézőpont, amely az alábbiakban kifejtett alapeszmékben megnyilvánul.

Székesfehérvár város sportja rendkívül széles és biztos bázisokon alapul, hagyományai és eredményei alapján a vidéki városok között meghatározó.

A város a kialakult gazdasági helyzet ellenére dinamikusan fejlődő és e fejlődéshez szervesen hozzátartozik kultúrájával, hagyományaival, sporttal való törődés is.

Amikor egy koncepció megfogalmazódik akkor abban okvetlenül benne van az a környezet, amely meghatározza a részletek kidolgozását. Így egy koncepció mindig egy időszakra készül, melynek időtartamát a környezet és a koncepció kialakítását befolyásoló, összes ható erők határozzák meg.

Jelen esetben a sportkonceptió kialakításánál a legalapvetőbb ható erő a gazdasági környezet. Nincs sporttörvény, van viszont nem sportbarát környezet, mely egyértelműen az élsport és versenysport elsorvadásához vezet.

Magától adódik a legalapvetőbb célkitűzés, hogy az élsportot és a versenysportot át kell menteni arra az időszakra, amikor ezeket a feladatokat erős szponzorok különféle célokból teljeskörűen támogatják. Ez csak úgy lehetséges, ha az önkormányzat alapvető koncepciójának tekintve első helyen megkülönböztetett módon és erejéből döntően többet adva ezt a területet támogatja.

Reméljük és bízunk abban, hogy az ország gazdasági nehézségei belátható időn belül megszűnnek, városunkban is kialakul az a vállalkozói réteg, mely a sport értékeit hasznosítva véglegesen megoldhatja az élsport és versenysport támogatását. Akkor majd egy új koncepciót kell készíteni, melyben nem az élsport, hanem más, például a diáksport és tömegsport a megkülönböztetetten támogatott.

1.1. Élsport, diáksport összefüggései

Az alapkonceptió fontos része az élsport és a diáksport összefüggései.

A fejlett nyugati társadalmakban, de főleg a jóléti társadalmakban teljesen természetes dolog, hogy az élsportban még a diáksport is jelen van meghatározó módon. Ettől a magyar valóság nagyon messze van, így a jelenlegi gazdasági környezet a meghatározó.

Teljesen természetes dolog, hogy az élsport illetve versenysport határozza meg a diáksportot mint leglényegesebb motivációs eszköz. Minden esetben a különböző sportágak legnagyobbjai és azok eredményei befolyásolják az iskoláskorú gyereket, amikor a sport felé orientálódik. Lényeges a legmagasabb szintű sportolással együttjáró életvitel, mint motiváció.

Így tehát egy kedvezőtlen gazdasági környezetben, amikor az élsportot illetve versenysportot nem képesek teljeskörűen fenntartani csakis az lehet a támogató önkormányzat koncepciója, hogy elősegíti ezek működését és ezzel is biztosítja a diáksport későbbi életterét. Ezen túlmenően a bizottság alapvető koncepciónak /s az ezt követő gyakorlatnak/ tartja a diáksport szervezett működtetését a városban!

1.2. Utánpótlásnevelés

Az utánpótlásnevelés Magyarországon régóta vitatott téma és két alapvető nézet létezik. Nevezetesen sportegyesületen kívül vagy sportegyesületen belül működtetni az utánpótlás nevelést. Az élet egyértelműen azt bizonyította és bizonyítja, hogy a leghatékonyabb és legcélravezetőbb az egyesületen belüli utánpótlásnevelés. Így a városi önkormányzat, mint támogató koncepciója nem lehet más, minthogy ne válassza külön teljes mértékben az utánpótlásnevelésre, az élsport és versenysportra nyújtott támogatást, hanem szerves egységben megtartva bízza a sportegyesületre a helyes arányok megtalálását.

Ez annál inkább is indokolt, mivel ezidáig a sportegyesületek bebizonyították az utánpótlásneveléssel kapcsolatos eredményességüket, szemben azzal, hogy külön ez még senkinek sem sikerült.

1.3. Diáksport

A diáksport rendkívül összetetten kezelendő kérdés. A nemzeti alaptantervben eredendően biztosítani kellene azt a megfelelő mennyiségű és színvonalú óraszámot, amely megalapozhatná a diáksport eredményességét. A diáksport a diáksport egyesületeken keresztül hatékonyan kellene, hogy működjön, ehhez viszont feltételek szükségesek. Ezek a feltételek szakember, pénz, létesítmény és bajnoki rendszer javarészből adottak a városban, csak kihasználásuk, szervezethezük nem megfelelő. A diáksporthoz szükséges pénzeszközök növelését el lehet érni az OTSH-n keresztül, hiszen az OTSH kiemelten támogatja a diáksportot. Adottak a létesítmények: iskolák tornatermei, városi önkormányzati sportlétesítmények, városi sportcentrum /Bregyó-köz/. Vannak jó szakembereink, akik képesek szervezni a diáksport életet. Az önkormányzat mint támogató koncepciója e kérdésben az, hogy a Sporthivatalnak alkalmassá kell válnia, hogy

a művelődési osztállyal közösen szervezzék meg az iskolai versenyrendszert, ezzel együtt a rendszeres sportolást.

A versenyrendszer működtetését a sporthivatalnak kell biztosítania.

1.4. Tömegsport, egészségügyi sport

A városban erőteljesen visszaesett a tömegsport élet. Ennek több oka van, de elsősorban az, hogy a sportegyesületek más egyéb megnövekedett feladataik miatt és pénztelenségük miatt már nem szervezik azzal a kiemelt szándékkal mint korábban tették. Másodsorban csökkent a tömegsport résztvevőinek az igénye is, mivel első helyre lépett elő a létfenntartás.

Az önkormányzat koncepciója e kérdésben a következőkre kell, hogy irányuljon:

- az elkülönített pénzalapból pályázati úton támogatni kell a tömegsport
kisegyesületeket,
- a városi tömegsport bizottság a sporthivatal segítségével szervezzen rendszeres tömegsport akciónapokat,
- a városi sportlétesítményeket kezelő sportegyesületek szervezzenek nyitott sportlétesítmény akciókat,
- pályázati rendszer kidolgozásával jutalmazni kell a tömegsportban kiemelkedő szervezetek működését.

A város egészségügyi sportja az utóbbi években teljesen jogosan egyre nagyobb szerepet kap. Érthető és támogatandó az önkormányzat részéről koncepcionálisan azoknak az embereknek a sportolása, akik nem vehetnek részt teljeskörűen a társadalomban.

2.0. Támogatás alapelvei

1. A támogatás célja:

A támogatás:

- elismeri és segíti a már meglévő magas szintű sporttevékenységet
- kiemelten segíti azokat a sportágakat, melyek üzése jelentős élettani hatással jár
- elősegíti a versenysport utánpótlásának megszervezését, működését
- az iskolai sportot és fejlesztését kiemelten segíti
- a tömegsportot lehetőségeinek megtartását, és az egészségmegőrzést szolgáló lehetőségek, ill. szervezési formákat segíti
- közvetett támogatási rendszert működtet.

Az előző részben az alapkoncepciókról volt szó, és az alábbiakban kifejtésre kerülnek a támogatás és az elosztás alapelvei, melyek meghatározzák a konkrét elosztást. Tulajdonképpen ezek is koncepcionális kérdések csak részenként megbontva és az egységes egész képezi a város sportkoncepcióját. Az elosztás sohasem lehet igazságos mindig fog érdekeket sérteni.

De azért vannak a fentiekben rögzített és az alább kiszélesített alapelvek, hogy könnyebben be lehessen határolni egy teljesítményt és az azért nyújtandó támogatás a legjobban közelítsen a realitás irányába.

2.1. Sportág jellege szerint

Szükséges értelmezni valamennyi sportágot jellege szerint, vagyis egyéni vagy csapatsportágról van szó. A támogatás odaítélésénél a sportbizottság elhatárolhatja, hogy egyéni vagy csapatsportágot preferál, de az elbírálás szempontjai azonosak kell, hogy legyenek. Különbséget tehet az egyéni sportágaknál a támogatást illetően úgy, hogy a támogatást közvetlenül az egyéni sportoló eredményei miatt kapja a szakosztály. Rendezőelv kell, hogy legyen, hogy egy sportegyesület egy versenyző alapján csak egy támogatást kaphat. Ennek akkor van jelentősége, amikor párhuzamosan egyéni és csapatsportágban is szerepelnek versenyzők.

2.2. Sportágon belüli kiemelés

Mivel az önkormányzati támogatás mértéke szűkreszabott, ezért egyértelmű, hogy azonos sportágban szereplő szakosztályokat meg kell különböztetni egymástól, különösen akkor, ha azonos osztályban is szerepelnek. Mérlegelni kell a körülményeket és ezt követően ki kell nyilvánítani, melyek azok a sportágon belüli szakosztályok, melyeket kiemelten, és melyek azok, melyeket nem kiemelten támogat az önkormányzat.

2.3. Nemzetközi eredményesség

A magyar sport jelenleg is nemzetközi eredmény centrikus /olimpia, VB, EB, stb./ ami a jelenlegi helyzetben elfogadható. Így a támogatás szempontjainál figyelembe kell venni azt, hogy az adott szakosztály és sportág a nemzetközi kitekintést illetően milyen szerepet játszik. Plusz támogatásban kell részesíteni azokat, akik ilyen eredményekkel rendelkeznek. E szempontok mérlegelésénél teljesen indifferens, hogy a sportág népszerű vagy sem, ebben a kategóriában kizárólag a nemzetközi eredményesség a mértékadó.

2.4. Sportág népszerűsége

Egy rossz gazdasági helyzetben működő ország, város lakóinak a legtöbb esetben egy kis kikapcsolódást, örömet jelenthet a sportesemény való részvétel. A város lakosságának hangulatán javíthat vagy ronthat, tehát hatással van a sportesemény, és emiatt ez is egy elbírálási szempont. Így teljesen természetes, hogy a népszerű sportágak a támogatás odaítélésénél többet kaphassanak.

2.5. Alapsportágak szempontjai

Az új sporttörvény megszületéséig az az elv az elfogadott, hogy Magyarországon három alapsportág van, melyet kemelten szükséges támogatni, ezek: atlétika, torna illetve úszás.

Így az elosztásnál figyelembe kell venni ezeket a sportágakat, és ennek megfelelően szükséges preferálni.

2.6. Utánpótlásnevelési szempontok

Az alapkoncepciónál már kifejtésre került, hogy az utánpótlás nem választható el az élsporttól illetve versenysporttól, mégis szükséges a támogatás alapelveinél szót ejteni erről. Szempont az, hogy együtt kell kezelni az élsportot illetve versenysportot utánpótlásnevelésével. Eddig eredményesen működtek ezek a szakosztályok, hiszen azért is kapnak támogatást, és az eredményes működésben benne volt eddig is utánpótlásnevelésük, holott nem külön részesedtek. Az utánpótlás nevelésére egy külön rendszerű támogatás csak felesleges manipulációkat kényszerítene ki, ezért a kombinált támogatás /pld. 50 %/ célszerű.

2.7. Diáksport szempontok

- Ösztönözni kívánja a tervezet az iskolai sportrendezvények szervezését, lebonyolítását.
- Diák sportolók részvételét a versenyeken, mérkőzéseken, tornákon.
- Támogatni kell a diákolimpiai rendszerbe való minél nagyobb számú tanuló bekapcsolódását.

3.0. Az elosztás alapelvei

A fentiekben behatárolásra kerültek a koncepcionális és támogatási alapelvek, amelyek egyértelműen valamelyik támogatási kategóriába sorolják az adott sportágat. Az elosztás ezek után technikai kérdés, mely az alapelvek mellett igényel bizonyos mérlegelést is.

Alapelv az, hogy a sportbizottság meghatározza a különböző kategóriákra fordítható támogatás százalékos arányát. Végül alapelv az, hogy tevékenységével a végveszélyben levő sportszervezeteknek minél gyorsabban juttassa el a támogatást.

4.0. Az anyagban szereplő alapfogalmak értelmezése

Élsport alatt értjük az a legmagasabb szintű sporttevékenységet, melyet döntően főoglalkozásként, élethivatásként gyakorolják a résztvevők és eredményeik alapján első osztályú, nemzeti bajnokság első osztályában vagy szuper ligában szerepelnek és nemzetközi eredményeket is elérhetnek. Az élsport igényli a legmagasabb szakmai munkát, és ezzel a legtöbb anyagi áldozatot kívánja.

Az élsport nem lehetsége utánpótlásnevelés nélkül, mely alatt azt a sporttevékenységet értjük, mely előkészíti az abban résztvevőket a legmagasabb sporttevékenységre. Az utánpótlásnevelés legfőbb jellemzője, hogy korosztályos felmenő rendszerű, döntően alapképzés folyik, ezen a szintéren dől el, hogy az adott sportoló mit képes elérni sportágában.

Versenysport alatt értjük azon szintű sporttevékenységet, melyet nem szükségszerűen főoglalkozásban űznek és másod-, harmadosztályú, nemzeti bajnokság I/B., II. stb. osztályában szerepelnek a résztvevők.

A versenysport előkészítheti a sportolót az élsportra, illetve azt befejezve biztosíthatja az egészségileg is kívánatos aktív sportpályafutás befejezést.

Tömegsport alatt értjük azt a rendszeres sporttevékenységet, amelynek alapvető célja az egészség fenntartása, a szabadidő hasznos eltöltése és a munkaerő újratermelése. Tömegsportra jellemző a kötetlen testedzési forma, melyet gyakorolhatnak sportág-specifikus jellegétől függően közösen vagy egyénileg.

Egészségügyi sport alatt értjük azt a rendszeres sporttevékenységet, melyek meghatározott sportolási formákra vonatkoznak, és ahol a résztvevők vagy egészségük helyreállítása miatt vagy született rendellenességük miatt életük teljesebbé tétele érdekében folytatnak.

Diáksport alatt értjük azt a rendszeres, versenyszerű sporttevékenységet, melynek alapvető célja a nemzeti oktatási programhoz illeszkedő testnevelés kiszélesítése és előkészítés a tervszerű utánpótlásnevelésben való részvételre.

Székesfehérvár, 1995. április 3.

Vencsik Zoltán sk.
bizottság elnöke

HATÁROZATI JAVASLAT

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése megtárgyalta a Sport Bizottságnak a város sportkoncepciójára, sporttámogatási rendszerének irányelveire vonatkozó javaslatát, és az abban foglaltakkal egyetért.

A Közgyűlés felkéri a Sport Bizottságot, hogy az 1995. évi Költségvetésben biztosított nagyságrendnek megfelelően gondoskodjon a támogatások elosztásáról az irányelv szerint.

Felelős: Vancsik Zoltán

Sport Bizottság elnöke

Határidő: a javaslat elfogadását követően azonnal

jelentéstételre: kiosztást követően negyedévenként